

Bemærkninger til forslaget

Forslaget omfatter chauffører, der varetager rutekørsel med passagerer og navnlig de chauffører, som udfører rutekørsel med personer, hvor rutens længde ikke overstiger 50 km, idet denne type kørsel ikke er omfattet af Arbejdsministeriets bekendtgørelse nr. 1018 af 15. december 1993 om arbejderbeskyttelse i vejtransport.

Beslutningsforslaget ligger i forlængelse af, at buschaufførernes arbejdsmiljø i talrige undersøgelser er blevet rubriceret som meget sundhedsskadeligt, ligesom buschauffører har en placering blandt de »ti særligt farlige jobgrupper«, for hvilke arbejdsministeren offentliggjorde en handlingsplan i januar 1999.

I Arbejdstilsynets arbejdsmiljøvejviser 17 »Transport af passagerer« opregnes en del af miljøbelastningerne for chauffører. Om arbejdstid er følgende anført: »Medarbejderne arbejder ofte udenfor normal arbejdstid... Det betyder, at medarbejderne ofte arbejder på tidspunkter, hvor det kræver ekstra ressourcer at være vågen og agtpågivende. Det medfører også, at en del medarbejdere har skiftarbejde.«

Endvidere er der om tidspres anført: »Medarbejderne er ofte udsat for et stort tidspres, fordi de skal overholde en fastlagt køreplan, som er udarbejdet af andre end medarbejderen selv, f.eks. trafikselskabet eller vognmanden. Presset på den enkelte medarbejder for at overholde køreplanen kommer fra både arbejdsgiver og kunder. Der skal ikke mange uforudsete forhold til, før en ellers normal arbejdssituation bliver præget af højt tempo og tidspres.«

Hertil kommer en række andre belastende forhold som manglende indflydelse på eget arbejde, store krav til koncentration og opmærksomhed, ene-arbejde og risiko for vold og trusler om vold. Det er derfor ikke overraskende, at buschaufførerne er markant overrepræsenterede i undersøgelser af forskellige jobgruppers risiko for alvorlige helbredsskader. F.eks. er det konstateret, at næsten dobbelt så mange buschauffører bliver indlagt med hjertesygdomme, i forhold til hvad man ellers kunne forvente ved at se på alle erhvervsaktive og tage hensyn til gruppernes forskellige aldersfordeling. Og en undersøgelse i Arbejdsmiljøinstituttets regi har vist, at buschauffører i HT-området har en overrisiko for at få lungekræft på 60 pct. Det fremgår af nyhedsbrevet »Nyt fra Arbejdsministeriet, nr. 2 – februar 2000«.

Der er altså brug for, at arbejdsmiljøet for buschauffører forbedres markant, og konkrete erfaringer viser, at ét afgørende problem er reglerne for køretid, samlet arbejdstid og tilrettelæggelse af pauser.

Andre forslag til forbedringer kan være selvstyring af vagtskema, dobbelt bemanning af de hårdest belastede ruter, adskilt konduktørfunktion, selvbetjening, ændrede indstigningsforhold eller andre former for aflastning af selve chaufføropgaven.

Det skal være et ufravigeligt krav til arbejdets udførelse og tilrettelæggelse, at køreplanerne fastlægges, så de ikke er til fare for de ansattes sundhed og sikkerhed.